

Als je een overeenkomst sluit met een partij, volgen daar rechten en plichten uit. Helaas gebeurt het regelmatig dat een partij zijn verplichtingen niet nakomt. Zo kun je geld hebben uitgeleend aan iemand, dat niet wordt terugbetaald binnen de afgesproken termijn. In zo'n situatie wil je je rechten kunnen afdwingen. Hiervoor heb je een executoriale titel nodig – maar wat is dit precies?

Een executoriale titel is een origineel stuk waarmee je een recht kunt afdwingen. Een bekend voorbeeld van een executoriale titel is een grosse (een gewaarmerkt afschrift) van een uitspraak van de rechtbank. Bijvoorbeeld een uitspraak waarin een partij wordt veroordeeld om een geldbedrag te betalen.

Notariële aktes

Wat veel mensen niet weten, is dat een grosse van een (in Nederland verleden) notariële akte ook een executoriale titel is. Belangrijk hierbij is dat niet de notariële akte zelf, maar de grosse hiervan de executoriale titel is. Deze kan opgevraagd worden bij de notaris en is te herkennen aan de woorden 'in naam van de Koning'. Zo kan een bank bijvoorbeeld met de grosse van een hypotheekakte een woning waarop een hypotheek rust verkopen, indien de bancaire lening niet tijdig wordt afgelost.

Er kan echter wel discussie ontstaan over de executoriale kracht van een notariële akte. Uit de notariële akte moet in ieder geval duidelijk blijken wat de debiteur verschuldigd is. Hiervoor is vereist dat de vordering in de akte omschreven is en dat deze vordering ten tijde van het verlijden van de akte al bestaat of zijn onmiddellijke grondslag vindt in een rechtsverhouding die ten tijde van het verlijden van de akte reeds bestaat en als zodanig is omschreven in de akte. Indien het om een geldsom gaat en de hoogte van het verschuldigde bedrag is niet vermeld, dan is vereist dat de grosse aangeeft langs welke weg de grootte van het bedrag kan worden vastgesteld.

Natasja Rensen

Hoe gaat executeren in zijn werk?

Het afdwingen van de uitvoering van bijvoorbeeld een vonnis of notariële akte noemen we executeren. Dit kan je echter niet zelf doen: je moet hiervoor naar een deurwaarder. De deurwaarder zal de executoriale titel betekenen aan de wederpartij. Dit betekent dat de deurwaarder de grosse van (bijvoorbeeld) een vonnis of een notariële akte persoonlijk overhandigt aan de wederpartij.

Voordat de deurwaarder dit doet, heeft hij uiteraard de grosse nodig van het vonnis of de notariële akte. De grosse van een vonnis kun je opvragen bij de rechtbank. Bij de notaris kun je een grosse opvragen van de opgestelde notariële akte.

Met de betekening van de executoriale titel krijgt de schuldenaar een termijn om alsnog uitvoering te geven aan zijn (of haar) verplichtingen. Indien en voor zover hier niet aan wordt voldaan, heeft de deurwaarder de mogelijkheid om executoriaal beslag te leggen op de bezittingen van de schuldenaar. Denk hierbij aan goederen (auto's), (bedrijfs)panden of vorderingen die de schuldenaar op anderen heeft, zoals een banktegoed of salaris. Als er beslag is gelegd op een auto of een woning, kan de deurwaarder deze auto of deze woning verkopen indien betaling alsnog uitblijft. De opbrengsten uit deze verkoop zijn in dat geval voor de schuldeiser, waardoor zijn vordering (in geld) alsnog wordt uitbetaald.

Vaak is de aankondiging van een executoriale verkoop al voldoende om een schuldenaar te motiveren om de vordering van de schuldeiser te voldoen. De kosten die een deurwaarder in rekening brengt voor de executie worden volledig op de schuldenaar verhaald (voor zover er voldoende financiële middelen zijn). Dit in tegenstelling tot de kosten van een gerechtelijke

procedure. Deze kosten worden – indien ze al op een tegenpartij kunnen worden verhaald – vastgesteld op basis van een forfaitaire regeling. Dit wordt hierna verder toegelicht.

Verschil met conservatoir beslag

Wat is nu het verschil tussen executoriaal beslag en conservatoir beslag? Een deurwaarder kan executoriaal beslag leggen op vermogensbestanddelen van een schuldenaar als de schuldeiser een executoriale titel heeft. Als een schuldeiser echter een gerechtelijke procedure moet starten om een executoriale titel te krijgen, loopt hij (of zij) het risico dat een schuldeiser vermogensbestanddelen ‘wegsluist’. Temeer omdat een gerechtelijke procedure jarenlang kan voortslepen.

Conservatoir beslag

Een schuldeiser kan aan de rechtbank toestemming vragen om conservatoir beslag te leggen op vermogensbestanddelen. Dit kan verregaande consequenties hebben voor een schuldenaar. Zo kan de schuldenaar, als er conservatoir beslag wordt gelegd op zijn bankrekening, gedurende de looptijd van de gerechtelijke procedure niet over het saldo beschikken dat op dat moment op de rekening stond. Ook kan er beslag gelegd worden op een pand. Dat pand mag vervolgens niet worden verkocht zonder dat de beslaglegger daar toestemming voor geeft.

Een conservatoir beslag gaat hand in hand met de daadwerkelijke procedure (de zogenaamde bodemprocedure). Als de schuldeiser deze procedure niet of niet tijdig aanhangig maakt bij de rechtbank, vervalt het conservatoir beslag. Als de rechtbank uitspraak doet in de hoofdzaak in het voordeel van de schuldeiser, dan kan de vordering worden verhaald op de vermogensbestanddelen die onder het conservatoir beslag zeker zijn gesteld. Het conservatoir beslag gaat dan over in een executoriaal beslag. Het kan echter ook gebeuren dat de rechtbank de vordering afwijst. In dat geval komt het conservatoir beslag te vervallen. Indien de schuldenaar schade heeft geleden door het beslag, kan de beslaglegger hiervoor aansprakelijk worden gehouden.

Pascal de Hoon

Forfaitaire vergoeding gerechtelijke procedure

Je maakt een bodemprocedure aanhangig bij een rechtbank. Dit noemen we ook een procedure in eerste aanleg. Tegen een vonnis dat wordt gewezen door de rechtbank kan een partij in beroep gaan bij een gerechtshof. Dit is een procedure in hoger beroep. Vervolgens kan je een uitspraak nog voorleggen aan het Hof van Cassatie (cassatieprocedure).

In veel gevallen is het noodzakelijk dat een partij zich in een gerechtelijke procedure laat vertegenwoordigen door een advocaat. Al met al is het voeren van een gerechtelijke procedure kostbaar. Als je een procedure ‘wint’, kun je vaak een deel van de kosten die je hebt gemaakt verhalen op de tegenpartij. Het gaat dan om griffierecht, kosten voor de deurwaarder en kosten voor de advocaat. Er zit echter vaak een verschil tussen de kosten die een partij heeft gemaakt en de vergoeding die de tegenpartij moet betalen. Nog even los van de vraag of de tegenpartij voldoende financiële middelen heeft om zo’n vordering te voldoen.

Een rekenvoorbeeld

Je start een procedure bij de rechtbank voor een vordering van € 100.000,00. Je betaalt als zakelijke partij € 2.8370,00 aan griffierecht. Door je advocaat wordt een dagvaarding ingediend en de wederpartij reageert door middel van een conclusie van antwoord met een tegenvordering. Tijdens de rolzitting oordeelt de rechtbank dat er nog een schriftelijke ronde plaats zal vinden. Je advocaat zal een reactie formuleren op de tegenvordering, waarop de wederpartij weer zal reageren. Vervolgens wordt er een mondelinge behandeling gepland. Je krijgt van je advocaat (bij

een eenvoudige zaak) een rekening van € 6.386,00 exclusief BTW. Daar komt nog € 103,33 exclusief BTW bij voor het laten betekenen van de dagvaarding. In totaal komt dit neer op € 9.326,33 exclusief BTW.

Indien je in het gelijk wordt gesteld, kun je het griffierecht en de kosten voor betekening van de dagvaarding op de wederpartij verhalen. Het salaris van de gemachtigde wordt berekend aan de hand van een puntensysteem. In deze situatie wordt er een punt toegekend voor het schrijven van de dagvaarding, een punt voor de reactie op de tegenvordering en een punt voor de mondelinge behandeling. Er wordt € 748,00 gerekend per punt. In dit geval krijg je € 2.244,00 terug voor de advocaatkosten.

Procedure voorkomen loont

Je hebt een executoriale titel nodig om je rechten af te dwingen. Het kost echter veel geld om via de rechtbank een executoriale titel te verkrijgen. Een alternatieve manier om deze executoriale titel te verkrijgen, is de overeenkomst laten vastleggen in een notariële akte. Met de grosse van deze notariële akte kun je direct naar een deurwaarder stappen. Op deze manier bespaar je niet alleen tijd – omdat je niet de gehele gerechtelijke procedure moet doorlopen – maar ook veel geld.

Bron: <https://www.accountancyvanmorgen.nl/2022/05/10/alles-wat-je-moet-weten-over-de-executoriale-titel/>

Mr. Natasja Rensen (advocaat) en mr. Pascalle de Hoon (jurist) zijn verbonden aan Avanti Jure Advocatuur en adviseren over contract- en aansprakelijkheidsrecht. Avanti Jure Advocatuur werkt samen met Fiscount.